

Socialnämnden

Ramar och förutsättningar för upphandling av behandlingsfamiljer

Förslag till beslut

1. Socialnämnden beslutar att Nacka kommun ska upphandla tjänsten behandlingsfamiljer för ungdomar i ålder 12 - 20 år med allvarliga beteendeproblem.
2. Socialnämnden beslutar att använda Värmdö kommun som inköpscentral, vilket innebär att Värmdö tilldelar.

Sammanfattning

Barn- och familjeenheten föreslår att Nacka kommun, i samarbete med Värmdö kommun som inköpscentral, genomför en upphandling av behandlingsfamiljer. Syftet med upphandlingen är att kunna tillgodose ungdomars behov av behandlingsfamiljer av god kvalitet. Beställaren ska upphandla tjänsterna till en rimlig kostnad i förhållande till god kvalitet. Tjänsten finns idag inte upphandlad.

Ärendet

Nacka kommun har idag inte tjänsten behandlingsfamilj som insats. Värmdö kommun kommer att agera inköpscentral.

Målgrupp

Målgruppen är ungdomar i ålder 12 - 20 år med allvarliga beteendeproblem. Den enskilde är placerade till följd av eget beteende/normbrytande beteende. Insatsen kan vara ett alternativ till HVB-placering. Upphandlingen omfattar enbart behandlingsfamiljer.

Syfte med upphandlingen

Nacka kommun har uppmärksammat ett behov av en ny insats för ungdomar med allvarliga beteendeproblem i form av insatsen behandlingsfamiljer. Familjehem i form av behandlingsfamiljer är ett alternativ som kan användas istället för HVB-placering eller i samband med att en placering på särskilt ungdomshem upphör. Definitionen av en behandlingsfamilj är att det är en tidsbegränsad insats där specialiserade och utbildade familjehemsföräldrar bedriver behandling. Familjehemsföräldrarna förväntas fortfarande som

i ett traditionellt familjehem ge barnet skydd och ge fysisk, social, känslomässig och utvecklingsmässig omsorg i en vanlig hemmiljö. Behandlingsfamiljen ska också ge behandling med specifika strategier utformade för att minska ungdomens problematik och främja dennes utveckling. Insatsen innebär att ungdomen tränar på positiva samspel och beteenden i ett specialutbildat hem.

En behandlingsfamilj är också en del i ett behandlingsteam. Behandlingsfamiljen erbjuder omsorg, stöd och färdighetsträning. Insatsen är behandlande och individuellt utformat. Syftet är att behandlingsfamiljen ska tillvarata den enskildes egna förmåga och skapa förutsättningar för ett fungerande liv med familj, vänner, skola eller arbete. Behandlingsfamiljen har tillgång till ett team. Teamet kan till exempel bestå av en behandlingsledare, en familjebehandlare och en ungdomsbehandlare. Den enskilde ska tillförsäkras att erbjuden placering är av god kvalitet och präglas av trygghet, delaktighet och kontinuitet.

Krav i upphandlingen

Verksamheten ska i upphandlingen kunna redogöra för vilka insatser som kan erbjudas den enskilde, vilka metoder som ska användas och hur metoderna praktiskt kommer att tillämpas. De insatser som erbjuds av utföraren ska vara av god kvalitet i enlighet med aktuella lagar och föreskrifter.

Med insatsen behandlingsfamilj avses bland annat:

- Familjen har enbart ett eller två barn placerade.
- En familjehemsförälder är hemma på heltid.
- Varje barns behandling är koordinerad av en professionell samordnare.
- Varje barn har en individuellt anpassad behandlingsplan.
- Familjehemsföräldrarna (behandlingsfamiljen) får regelbunden och behandlingsinriktad handledning.
- Familjehemsföräldrarna får utbildning före och under placeringen för att kunna verka som professionella aktörer.
- Familjehemsföräldrarna får intensiva och avlastande stödfunktioner
- Familjehemsföräldrarna får möjlighet till krishantering dygnet runt.
- Starkt skolfokus.
- Utföraren har ett tydligt behandlingsuppdrag.

Nacka kommun föreslås formulera krav utifrån följande ramar:

- Utförarna ska ha tillstånd från Inspektionen för vård och omsorg (IVO) för att bedriva konsulentstött jour- och familjehemsverksamhet.
- Utförarens personal ska ha adekvat högskoleutbildning och kompetens för arbetet.
- Insatserna som erbjuds ska utgå från bästa tillgängliga kunskap.
- Utföraren ska bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete.
- Utföraren ska följa upp insatserna på gruppnivå och kunna redovisa resultat.
- Insatserna ska kunna erbjudas inom Stockholms län.

Upphandlingen kommer att genomföras i enlighet med bestämmelserna i 19 kap. 7§ Lagen om offentlig upphandling (LOU) med förenklat förfarande. Samtliga obligatoriska krav ska uppfyllas och accepteras. Utvärdering kommer att ske utifrån placeringskostnad efter att kvalitetskraven är uppfyllda. När upphandlingen har genomförts och leverantör har valts kommer Nacka kommun att göra årlig avtalsuppföljning i form av enkät men kan även göra kvalitetsuppföljningar hos utföraren.

Behovs- och marknadsanalys

En behovsanalys har genomförts tillsammans med en gruppchef med god kännedom om målgruppen. Det framkommer att Barn och familjeenheten placerar fler ungdomar med ett mer komplext och omfattande vårdbehov än tidigare där HVB-placering inte alltid ger önskat resultat.

I marknadsanalysen kontaktades sex företag som erbjuder tjänsten. Syftet med kontakten var att undersöka hur insatsen behandlingsfamilj var utformad och vad den innehöll. Det finns idag ett antal aktörer som erbjuder tjänsten behandlingsfamilj.

I kontakt med annan kommun som har upphandlat behandlingsfamilj framgick det att de är mycket nöjda med detta alternativ till HVB-placering och är mycket nöjda med tjänsten.

Statens beredning för medicinsk och social utvärdering (SBU) har nyligen utvärderat behandlingsfamiljer som insats för ungdomar med allvarliga beteende problem.

“Behandlingsfamiljer för ungdomar med allvarliga beteendeproblem - rapport 279/2018”. I den framkommer att behandlingsfamilj som insats bidrar till att minska fortsatt kriminalitet och färre placeringar på låst avdelning än för ungdomar placeras på institution. Rapporten visar också att ungdomen använder mindre narkotika och att den psykiska hälsan är bättre än för ungdomar som placerats på institution.

Insatsen behandlingsfamilj är inte lämplig att upphandla genom lagen om valfrihet (LOV). Behandlingsfamilj är en komplex insats där utföraren arbetar i ett arbetslag tillsammans med familjehemmet kring ungdomen. Insatsen har ett tydligt behandlingsfokus och ska vara individuellt utformad. Inom kundval ersätts anordnarna med kundvalscheck. I insatser med komplexa vårdbehov är det svårt att kostnadsberäkna checknivån. I ett kundvalssystem behöver det finnas en större volym utförare för att kunder ska ha valmöjligheter och för att det ska finnas ett värde för kommunen. Behandlingsfamilj är en insats som erbjuds av ett begränsat antal utförare på grund av sin komplexitet.

Roller och ansvar

Namn	Befattning	Roll
Caroline Andreasson	Enhetschef	Avtalsansvarig
Värmdö kommun	inköpscentral	
Mariella Viström Kristina Östergren	Planerare/utvecklare Gruppchef	Samordnare verksamhet

Tidsplan

Process	Delprocess	Tidsperiod	Klart
Behovsanalys		mars/april	Ja
Marknadsanalys		mars/april	Ja
Upphandling	Dokument	3 april till 10 maj	
	Annons	Cirka 10-15 maj	
	Sista anbudsdag	Cirka 10 – 15 juni	
	Anbudsöppning	Cirka 11 - 16 juni	
	Utvärdering	Cirka 17 juni – 30 juni	
	Tilldelning	Cirka 25 till 30 juni	
	Kontraktstilldelning	10 dagars avtalsspärr	

Risker

Om upphandlingen inte genomförs står kommunen utan ramavtal för denna tjänst. Direktupphandlingar är både tids- och kostnadskrävande. Vid direktupphandling är det svårare att kvalitetssäkra de ställda kraven på utförarna.

Budget för projektet

Avtalslängd: 2 år med möjlighet till förlängning 2 år. Beräknad storlek på affären är cirka 5 600 000 miljoner kr.

Ekonomiska konsekvenser

Värdet för köp av insatser inom angivet upphandlingsområde behandlingsfamiljer 12 – 20 år beräknas till cirka 2 800 000 miljoner kronor per år. Alternativet till en ramupphandling är att direktupphandla för varje gång behov av insats av en behandlingsfamilj uppstår. Det innebär större administration och att insatsen inte kan erbjudas till individen lika snabbt som när insatsen är ramupphandlad och kan avropas direkt.

Konsekvenser för barn

Alla barn har rätt till en trygg uppväxt. Kommunens socialnämnd är ytterst ansvarig för att barn och unga får stöd och skydd om de riskerar en ogynnsam utveckling. Barn har rätt till bästa möjliga hälsa, tillgång till hälso- och sjukvård samt till rehabilitering. Behandlingsfamilj utgör en viktig del av det stöd som Nacka kommun kan erbjuda som alternativ till HVB-placering till de ungdomar som uppvisar allvarliga beteende problem.

Caroline Andreasson
 Enhetschef
 Barn och familjeenheten

Mariella Viström
 Utvecklare/planerare
 Barn och familjeenheten